Londona Esperanto-Klubo

londona esperanto klubo.com

Marto - Aprilo 2025

Kluba programo

Marto

- 3. Renato Corsetti Ĉe tombejo Islington & St Pancras.
- 7. Filmo pri UK en Aruŝo 2024 (Aloŝa Salomatov).
- 14. Ludvespero Ĉeesta kunveno en Highbury.
- 21. La arto en kurado (Peter Cleaves).
- 28. Kluba jarkunsido Ĉeesta kunveno en Highbury.

Aprilo

- Inter Kristnasko kaj Pasko,

  popolaj kutimoj en Pollando
  (Ewa Caban).
- Memorante Renaton Ĉeesta kunveno en Highbury.
- 18. Klubo fermita pro Pasko.
- 25. Pri la KER-Ekzamenoj (Katalin Kovats).

Esperanto is a neutral, international language. Visit our website to find out more, or come and meet us in person!

Letero de la vicprezidanto

Karaj membroj kaj amikoj de LEK,

Kun la alveno de printempo, la naturo revekiĝas, kaj ankaŭ ni denove trovas energion en nia komunumo. Mi rememoras vortojn de Julio Baghy:

Aŭtun', vi estas mort'. La viv' – somer'. Printempa amo, ne flugu for, ho estu... restu en mia kor'!

La printempo trenas kun si promesojn pri varmo, kreskado, kaj daŭra konektiĝo – sentoj, kiuj profunde resonadas en Esperantujo. Tio estas tempo por sin malfermi al novaj oportunoj, fortigi amikecojn, kaj antaŭĝui venontajn kunvenojn.

Ĉi-printempe ni bedaŭrinde adiaŭas nian sindonan sekretarion, prof. Renato Corsetti, kies energio kaj amo por Esperanto sentiĝas en ĉio, kion li faris por nia klubo kaj la pli vasta movado. Li restas en niaj koroj, kaj lia laboro por Esperanto daŭre inspiros. La klubo okazigos memorvesperon pri li dum Aprilo. (Pli detala omaĝo troviĝas aliloke en tiu ĉi numero.)

Ni invitas vin al la jarkunveno de LEK, okazonta la 28-an de Marto. Tio estos grava momento por pripensi la estontecon de nia klubo kaj elekti novan estraron. Ni serĉas kandidatojn por la roloj de prezidanto, vicprezidanto kaj sekretario, kaj ankaŭ volontulojn por helpi pri taskoj kiel organizado de ĉeestaj renkontiĝoj aŭ planado de retaj kunvenoj. Se vi interesiĝas, bonvolu kontakti nin antaŭ la kunveno aŭ sciigu vian intereson dum la jarkunveno mem.

Dum progresas la sezono, ni kunportu tiun spiriton de printempa amo – amo por lingvo, kulturo kaj komunumo, restadanta en niaj koroj. Ĉu vi venos al iu ĉeesta evento, ĉu spektos vendredan prelegon per interreto, ĉu simple dialogas afable kun interparolanto per Esperanto, tiu ago iel pliriĉigos nian komunan vojaĝon.

Mi antaŭĝojas baldaŭ vidi vin ie; ĝis tiam, la ĝojo de printempo akompanu vin en ĉio, kion vi faras.

Amike, Gabriel

Renato inter la klubanoj de LEK, somere de 2023.

Al la urbo, al la mondo

Jen eltiraĵo de pli longa artikolo, trovebla je liberafolio.org.

"Mi ne supozis, ke la norma prononco de Esperanto estis tiu de Romo." Jen rimarko de itala novulo kiu unuafoje aŭskultis prelegon en Esperanto. Tiu rimarko kaptis mian atenton antaŭ pli ol dudek jaroj, sed ĝi estas bone fiksita en mia memoro. Ĝi okazis post dulingva prezento de la preleganto, en Esperanto kaj la itala.

La okazo estis kongreso de la Itala Esperanto-Federacio, en la jaro 2004, kaj la preleganto estis gravulo, pli precize la prezidanto de UEA, kaj do – memkompreneble! – lia prononco devis esti la norma, ĉu ne? Legantoj kiuj memoras lian neforgeseblan voĉon certe rekonis en la naiva sed interesa rimarko de la itala novulo klaran aludon al Renato Corsetti.

Mi konatiĝis kun Renato unue per retmesaĝoj en la 1990-aj jaroj. Tiam mi estis freŝbakita esperantisto kaj iĝis estrarano de la Itala Esperantista Junularo, sen sperto pri Esperantujo. En tiu iel saŭra epoko de la verda interreto, ne estis multaj esperantistoj kiuj kutimis sendi retleterojn por helpi la organizadon de eventoj, kaj mi vere bezonis helpon. Renato ĉiam estis je dispono, ne nur respondante al

demandoj, sed, eĉ pli grave, li instigis kaj subtenis agadon kun aliaj aktivuloj el diversaj partoj de la mondo kontaktante unu la alian por kunlabori.

Krome, li afable korektis evidentajn lingvajn erarojn de novuloj kiel mi, diskrete, sen humiligi la korektiton, iel ajn. Laŭ mia supozo, multaj esperantistoj, kiuj havis la ŝancon kunlabori kun li povus rakonti similajn spertojn. Unu fojon li diris al mi ridetante, ke iu demandis lin, ĉu li havas helpanton respondi retleterojn lianome, ĉar ne eblas, ke ununura homo povas respondi tiel rapide al tiom da helpo- kaj informpetoj, konsiloj kaj agadproponoj. Estis jam evidente al freŝbakito de la 1990-aj, ke Renato estas gvidosigno por la tutmonda Esperantujo.

La jardekoj poste nur konfirmis tiun evidenton. Dum multaj jaroj li estis respondeculo pri librorecenzoj de la revuo LPLP (Language Problems and Language Planning, Lingvaj Problemoj kaj Lingvoplanado), eldonata de John Benjamins en Amsterdamo sub la aŭspicioj de CED, Centro de Esploro kaj Dokumentado de UEA. Je difinita momento, li petis al mi transpreni tiun torĉon, kiam mi ankoraŭ estis en miaj unuaj paŝoj de la akademia kariero, ĉar mi estis ĉasanta la ŝancon doktoriĝi. Mi

neniam forgesos kiugrade tiu rolo helpis al mi.

Fronte al la okuloj de homo kreskinta en la norda parto de Italio, Renato aperis plene rekonebla en la stereotipo de romano. En liaj popularigaj artikoloj en Esperantujo, li ofte uzis esperantigitajn latinaĵojn, ĝuste rimarkante sian ligon al piliero de la okcidenta civilizo – kaj jen la inspiro por la titolo de ĉi tiu artikolo, kiu rekte esperantigas la tute romeklezian esprimon Urbi et Orbi, al la urbo (tio estas Romo) kaj al la mondo.

Fakte Renato estis romano sed, tra Esperanto, ankaŭ civitano de la mondo. Miaopinie, lia aliro al la Esperanto-Movado estis profunde influita de komunismaj idealoj en la plej alta senco de la esprimo. Li ĉefe aktivis kadre de la tielnomata neŭtrala Movado, tamen kun la ideo en la menso, ke Esperanto disvastiĝu en ĉiuj anguloj de la mondo, ne nur en la riĉa kaj burĝa okcidento, alivorte Eŭropo kaj norda Ameriko. Kune kun homoj kiel Hans Bakker aŭ Claude Gacond, Renato estis pionira en sia Esperantoagado por la tuta mondo.

Federico Gobbo

En Esperantujo

Aliloke en Anglujo (sed ja iom for de Londono!), EAB gastigos de 1-a ĝis 2a de Marto senpagan **studan semajnfinon** en Manĉestro, en la Pendulum Hotel. La evento servos lernantojn de diversaj niveloj, per seancoj gvidotaj de spertaj instruistoj, kaj ĝi estos bonega okazo por plibonigi sciojn pri Esperanto en subtena etoso.

Unu monaton poste, de 4-a ĝis 6-a de Aprilo, tiu sama loko estos hejmo de la **Brita Kongreso de Esperanto**. La speciala gasto tie estos José Antonio «Tonjo» del Barrio, iama prezidinto de la Hispana Esperanto-Federacio. Aliaj ĉeestontoj estos Stela Besenyei-Merger (la esperantisto de la jaro 2024), kaj ankaŭ Margaret Zaleski-Zamenhof, pranepino de Ludoviko Lazaro.

Kaj se vi deziros kompletigi vian rondiron de norda Anglujo, la Universitato de Liverpolo okazigos je la 5-a de Marto plenan tagon de universitataj prelegoj pri E-o, kadre de la evento «**Buchanan Esperanto Day**», kun invititaj fakesploristoj el Kembriĝo, Bristolo, St Andrews kaj Belfasto.

Ĉe LEK

Hejme en Londono, niaj ĉiusemajnaj interretaj Esperanto-kursoj daŭre prosperas, bonvenigante kaj komencantojn kaj progresantojn. Tiuj seancoj permesas al vi ekzerci kaj plibonigi lingvosciojn eĉ sidante sursofe.

Ni okazigos **lud-vesperon** en Highbury la 14-an de Marto, kie inter aliaj ludoj ni ludos per «babilkartoj» - se vi volas sugesti aliajn ludojn, bonvolu fari tion, aŭ simple kunportu je tiu vespero. Kaj nia programo de interretaj kunvenoj per Zoom daŭros kun prelegoj interalie pri kur-arto, polaj popolaj kutimoj, kaj Tanzanio.

Gabriel Beecham

Pri Artefarita Inteligenteco

Iun tagon mi sidis ĉe mia skribotablo kaj cerbumis kiel skribi oficialan leteron al institucio X pri ekologia temo kun necerta demando. Sed mi ne vere certis, ke ideoj estas bone esprimitaj. Mi povus skribi ion ajn, sed mi ne certis ĉu mi formigas miajn pensojn sufiĉe konvinke kaj ĉu mi trafos uzi ĝustajn terminojn. Precipe ĉar en situacio estas pluraj eblaj agmanieroj kaj la strategio ankoraŭ ne estas bone formita.

Ja ĉio estas skribata en komputiloj en la nuna tempo, mi kopiis kaj algluis, malfaris kaj refaris. Dum mi tiel luktis, kolego venis al mi kaj proponis, ke ni iru kafumi. Vidante, ke mi estas profunde absorbita en mia tasko, obstine laboras, li demandis: "Pri kio vi tiel baraktas ĉi tie?" Mi klarigis, ke ĉiuj miaj klopodoj estas vanaj, ĉar mi neniel sukcesas skribi tiun malbonŝancan leteron al tiu institucio X, kaj la ĉefo postulis, ke la letero estu preparita ĝis la tagmanĝo hodiaŭ. "Ha!" - la kolego nur ridis - "Kial vi rompas la kapon ĉi tie? Eble vi ne scipovas uzi artefaritan

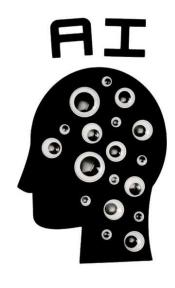
inteligentecon? Nur prezentu mallonge temon kaj koncepton kaj petu ke ChatGPT faru tekston de letero en profesia angla ĵargono kaj en ĝentila tono. Kiam vi havos unuan respondon, priskribu ĉion kio ankoraŭ ne estas tute klara por vi. Vi vidos kaj ekmiros kiel facile kaj rapide ĝi prezentos rezulton."

Post kelkaj tagoj, institucio X ricevis oficialan leteron de nia institucio, kiu bele kaj koncize skizis la aferon, sed, ial, sen klara konkludo, nur sugestante ke oni donu opinion pri la cirkonstancoj. La letero estis direktita por esti prilaborata de oficisto Z, kiu siavice pene dum longa tempo provis pritaksi la ideon. Fine, rezigninte, li iris al sia kolego por pridiskuti la eblan vidpunkton kaj peti konsilon pri plej bona maniero respondi la ricevitan oficialan leteron. Kolego de Z nur levis la brovojn demande kaj konsilis: "Kial vi ne provu uzi ChatGPT? Ĉu vi ne provis uzi ĝin antaŭe?" Respondo de ChatGPT venis en sekundoj kaj mirinde trafe kaj klare "esprimis" tute logikan, kaj ŝajne "plene taŭgan" opinion.

Klaras ke Artefarita Inteligenteco jam komencas regi la Mondon, des pli ke nia Natura Inteligenteco ŝajnas volonte cedi al ĝi.

Marijus Banaitis

Londona Esperanto-klubo

La Londona Esperanto-Klubo estas Esperanto-asocio en Londono (Britujo), kiu zorgas pri la disvastigo de Esperanto en Londono kaj organizas la kulturan vivon de la komunumo parolanta Esperanton en Londono kaj ĉirkaŭ ĝi.

Lokoj, horaroj kaj aliaj informoj

LEK kutime kunvenas vendredvespere. Kunvenoj je dua vendredo de monato estas surlokaj kaj okazas en nia renkontiĝejo en Highbury. La renkontiĝoj komenciĝas je la 19.15h. Aliaj surlokaj kunvenoj okazas de tempo al tempo kaj por scii pli pri tiuj, bv. viziti la paĝon 'events' ĉe nia retejo. La ceteraj vendredaj kunvenoj okazas kutime en la interreto per la apo Zoom, kun komenc-horo je la 19h. Ĉiuj klubanoj kaj vizitantoj, proksimaj kaj foraj, do havas eblon partopreni en la kluba vivo.

Novaj spektuntoj de la interretaj kunvenoj povas peti ligilon al sekva Zoom-renkontiĝo en tiu ĉi paĝo:

londonaesperantoklubo.com/zoom.html.

Funkciuloj

Honora Prezidanto: Prof. John Wells; Honoraj Vicprezidantoj: Heleno Fantom, Joyce Bunting.

Matt Peperell (prezidanto); Gabriel Beecham (vicprezidanto); Arturo Prent (kasisto); Anthony Bodineau (komitatano kaj registristo); Phil Housley, Alexander Hu, Julian Nagele, Maria Schett, Marijus Banaitis (komitatanoj).

La Bultenon kompilas Phil Housley.

LEK en la interreto

Retejo: londonaesperantoklubo.com

Prelegoj registritaj: mallonge.net/LEK-jutubo

Estontaj eventoj: londonaesperantoklubo.com/eventoj.html

Eventa Servo: eventaservo.org/o/LEK

Fejsbuko: www.facebook.com/groups/londonaesperantoklubo

Telegramo: t.me/+jgGKYWSkGOhlODE0

Nia renkontiĝejo

La surlokaj kunvenoj de LEK okazas unu fojon monate, kutime la 2-an vendredon de ĉiu monato. La venonta kunveno okazos la 14an de Marto. La kunvenejo troviĝas ĉe:

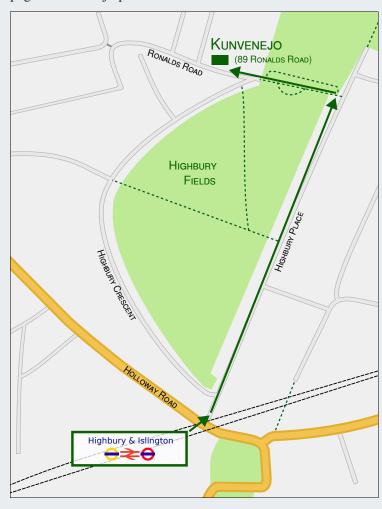
Highbury View 89 Ronalds Road London N5 1XQ

Mapo: goo.gl/maps/jNtGf5AcG68ogPrq6

Por ĝisdatigitaj informoj pri kiel atingi Highbury View, oni povas ankaŭ konsulti la retejon de TFL ĉe tfl.gov.uk/plan-a-journey.

La ejo estas facile atingebla de la metrostacio Highbury & Islington. Temas pri pli-malpli 10-minuta piedirado.

Atentu, ke **por eniri la ejon, oni bezonas enirkodon**. Se vi ne konas ĝin kaj intencas ĉeesti, bv. kontakti nin per la kontaktopaĝo en nia retejo por havi la kodon.

Se vi volas kontribui ion al la Bulteno, bonvolu kontakti Phil aŭ la klubon. Troviĝas formularo ĉe la kluba retejo se vi ne scias kontakdetalojn.